

Sammen i kampen mot *Gyrodactylus salaris* i Drammensregionen

Nyhetsbrev nr. 2-2024

Undersøkelse av bekker langs kysten

I sommer har det blitt prioritert å kartlegge utbredelse av fiskearter i kystbekker i ytre Drammensfjord og Hurumhalvøya, samt bekker som munner ut i Sandebukta og Holmestrandsfjorden. Hensikten med kartleggingen har vært å finne utbredelsen av laks i området, og dersom det blir funnet laks, å få undersøkt om den er smittet med Gyro. Kartleggingen har blitt foretatt ved el-fiske og uttak av Miljø-DNA. (Se mer om Miljø-DNA her: <https://www.vetinst.no/fagomrader/miljo-dna>).



Metodene for undersøkelsene i bekker langs kysten. El-fiske t.v. og uttak av miljø-DNA t.h.

Det har blitt funnet laksunger i 5 av 17 bekker som er undersøkt til nå. Laksunger fra disse bekkene vil bli undersøkt for Gyro-smitte ved Veterinærinstituttet. Resultatene fra disse undersøkelsene vil ha betydning for avgrensning av bekjempelsesområdet for Gyrobehandlingen i Sandeelva og Selvikelva.

Hvor langt opp i Drammenselva skal behandlingen starte?

Vi veit ennå ikke sikkert om laks klarer å komme seg opp Hellefossen utenom laksetrappa under spesielle vannføringsforhold. Seinest under «Hans»-flommen i 2023 lå forholdene til rette for at laks muligens kunne klare å forsere Hellefossen. For å finne ut mer om dette blir det tatt ut miljø-DNA fra strekningen oppstrøms Hellefossen, og etter hvert også gjennomført el-fiske for å se om det finnes laksunger der. Prøver blir også for sikkerhets skyld tatt oppstrøms Døvikfossen. Denne overvåkingen vil pågå i perioden fram mot behandlingsåret. Behandlingsplan blir uansett utarbeidet for strekningene oppstrøms Hellefossen, slik at vi er forberedt til å kunne starte behandlingen lenger opp i elva dersom det viser seg at dette er nødvendig. Endelig valg av startpunkt vil ikke bli gjort før rett før oppstart av behandlingen. Dette endrer ikke beslutningen om å hindre oppvandring av laks forbi Hellefoss. Minst mulig laksefisk over Hellefoss vil uansett være en fordel når vassdraget skal behandles.

Supplerende behandling i Driva gjennomført

Som følge av usikkerhet om Gyro fremdeles var til stede overfor fiskesperra i Driva etter behandlingene i 2022 og 2023 ble det, som et ekstra sikkerhetstiltak, gjennomført en ny behandling med klor i 2024. Denne gangen ble også lakseførende strekning oppstrøms fiskesperra behandlet. Behandlingen er nå avsluttet, og vi håper og tror at Drivaregionen nå er kvitt Gyro for godt. Og for oss betyr dette at innsatsen nå for fullt rettes mot å bekjempe parasitten i Drammensregionen. Vi ønsker Drivaregionen lykke til med re-etablering av fiskebestandene og friskmelding av vassdragene som har blitt behandlet. Info om det videre arbeidet i Drivaregionen kan du lese mer om [her](#).

Hvorfor er det fortsatt utstrakt fangst av laks fra Drammenselva og Lierelva?

Til tross for at Drammenselva og Lierelva er gyroinfisert er det åpnet for ordinært fiske fram mot behandlingstidspunkt. Videre avlives laks som forsøker å gå opp i Laksetrappa i Hellefossen i Drammenselva. Videre har det også de siste sesongene vært adgang til fangst av laks i kilenot i Drammensfjorden. Det har kommet spørsmål om hvorfor det tillates hardt fiske på laksebestander som allerede er sterkt redusert pga. Gyro-smitte. Svaret på dette er at reduksjon av laksebestanden er et bevisst tiltak i forberedelsene fram mot Gyrobekjempelsen i regionen. Før behandling er det ønskelig å begrense antall vertsfisk og parasitter mest mulig, begrunnet ut ifra følgende:

1. Kortere smittestrekninger og mindre bestand av laks (og parasitter) øker sjansene for å lykkes med bekjempelsen av parasitten.
2. Smittepresset mot andre, nærliggende laksevassdrag vil reduseres, ved at færre smittede laksesmolt fra Drammenselva og Lierelva vandrer ut i fjordsystemer med mye brakkvann.

Stamfiskeaktivitet i regionen i høst

Et viktig ledd i forberedelsene fram mot Gyrobehandling er å hente inn stamfisk fra de smittede elvene og overføre rogn til levende genbank. Dette er et arbeid som har pågått i mange år, og resultert i at det i dag finnes en stor beholdning av fisk fra de smittede elvene i genbanken. Det er imidlertid behov for å supplere beholdningen i genbanken med laks og sjøørret fra Sandeelva og Selvikelva, samt noe sjøørret fra Lierelva. Det tas også sikte på å samle inn noe laks fra Drammenselva for å fornye noe av beholdningen av Drammenslaks på genbanken. Det vil derfor bli gjennomført stamfiske i disse elvene også i høst. Når Gyro-behandlingen er gjennomført skal rogn fra genbanken tilbakeføres til elvene og settefiskanleggene i regionen, slik at bestandene av laks og sjøørret raskest mulig blir re-etablert.

Oppdatering av kontaktinfo

Dersom noen av dere som mottar dette nyhetsbrevet ikke lenger er rett kontaktperson ber jeg om at dere sender meg en tilbakemelding og informasjon om hvem som bør strykes/tilføyes på distribusjonslista.

Mer informasjon om kampen mot *Gyrodactylus salaris* kan du lese på [Øvre Eiker kommunes hjemmesider](#). Dersom noen har spørsmål eller har ønske om at jeg skal delta i møter og/eller aktiviteter er det bare å ta kontakt.

Mvh.

Morten Eken

Lokal koordinator for bevaring
av laksefisk i Drammensregionen

Tlf. 91807919

e-post: morten.eken@ovre-eiker.kommune.no